

Jääkeldri uue laastukatuse headust kinnitas meister tagumikuliuga

 Kaie Mõlter
REPORTER

19. mai 2021, 0:01

Meistri tagumikuliug vastsel laastukatusel on kvaliteedikontroll ja auasi ühekorraga. Andres Ansper toetab redelit, Maiker Reimann valmistub allasõiduks. FOTO: Elmo Riig

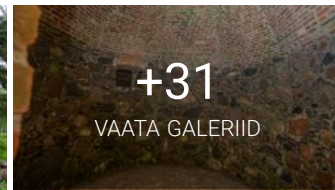
Pärsti mõisa jääkeldri restaureerimine lõppes esmaspäeval hoone ukse kõrvale muinsuskaitse märgise kinnitamisega ning katusemeister lubas laastukatuse kvaliteedi tõestamiseks sellel palja tagumikuga liugu lasta.

▶ KUULA ARTIKLIT

Enne katusele ronimist tunnistab katusemeister Maiker Reimann, et varem on ta ühelt oma katuselt sel moel alla lasknud. See olevat iidne laastukatusemeistrite tava. Kui laastud on hoolikalt valitud ja õige suunaga paigutatud, pääseb liulaskja pindude ja marrastusteta. «Puidukiud peavad juhtima vee katuselt maha ning takistama selle imbumist laastu sisse,» selgitab Reimann.

Ennelõunased tugevad vihmahood on laastud libedaks teinud ning esimene katse nurjub, sest redelilt katusele astunud meister libiseb sellelt ootamatult maha. Kukkumine ehmatab kõiki kohalviibijaid ning kostab arvamusi, et meister peaks elu ja tervise nimel liulaskmisest loobuma. Töö jääb aga endale kindlaks. Ta lööb paika kaks lisaastet, mille abil katusele toetudes püksid alla libistab ja tööpoolest kahel paljal kannil mööda niisket katust alla sõidab. Ta maandub õnnelikult ja näitab, et tagumik jäi terveks.

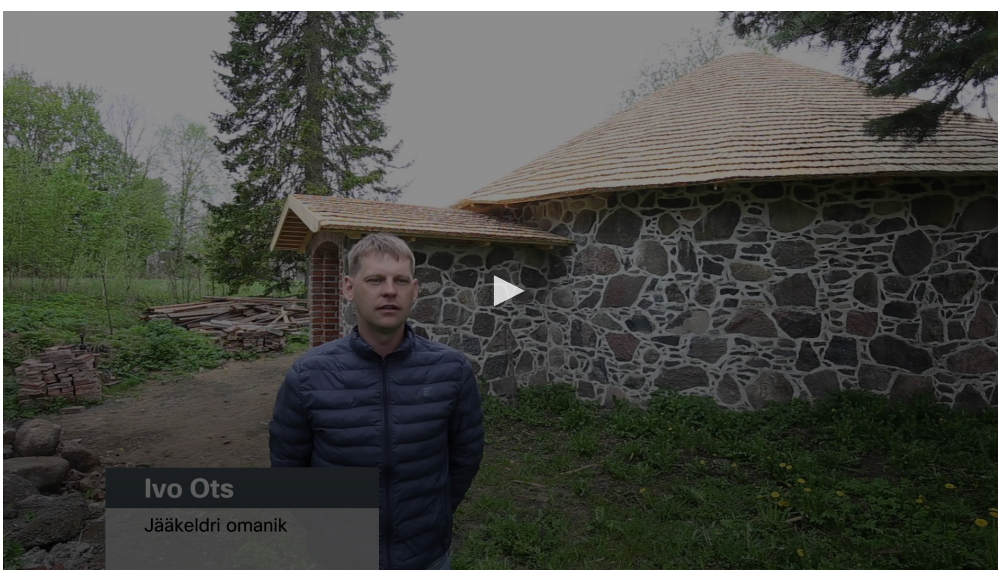
+31
VAATA GALERIID

Katuse tegemine võttis meistritelt kuu, kui vihmapäevad maha arvata. Katteks löödud materjal on toodud Vastseliinast, sest Viljandimaal meistrite sõnul praegu keegi laaste ei paku. 28 sektoriga katuse iga sektorit katab 5 ruutmeetrit laaste, ühe ruutmeetri katmiseks kulub 100 laastu.

Pärsti jääkeldril on muinsuskaitse spetsialisti Anne Kivi sõnul omanike mõttes pikk ajalugu. «Mälestis ei ole kunagi lootusetus seisundis, on lootusetud omanikud,» ütleb ta. «Kes pole siin varem käinud, ei kujuta ettegi, mis siin tehtud on.»

Mõisa jääkelder on ehitatud XIX sajandil mõisasüdamesse järve kõrvale, et selles hoida talvel järvest lõigatud jääkuubikuid, millega aasta läbi toitu jahutada. Ringikujulise välismüüri sees on veel teinegi, mille sisse jääb sügavama põhjaga ringjas ruum.

Restaureerimistööde käigus on kivide vahed vuugitud, müürist välja vajunud kohad uuesti üles laotud, taastatud on siseruumi sissevajunud võlv ja munakivipõrand. Eeskoda oli täiesti lagunenuk ning katusest polnud enam midagi alles. Eelmised omanikud püüdsid hoonet säilitada koormakatetega, aga need ei pidanud kuigi kaua vastu.

Ivo Ots
Jääkeldri omanik

Hoone taastamine algas 2018. aastal müüritöödega ning katusemeistrid lõpetasid oma töö esmaspäeval.

Hoone omanik Ivo Ots ütleb, et taastamine oli võimalik tänu riigi toetusele. See läks maksma 65 000 eurot, millest riik maksis 45 000. «Ilma toetuseta poleks kogu hoonet taastada suutnud,»

nendib Ots. Tema eesmärk oli jääkelder korda teha ning ta avaldab lootust, et hiljem tekib sellele ka mingi funktsioon.

Ehituse inseneri Sven Reissi sõnul on hoone taastatud üsna samasugusena, nagu see algupäraselt oli. Üksnes katusekonstruktsioon on saanud tugevduseks lisatoed.

Teist täpselt samasugust jääkeldrit Viljandimaal pole, aga jääkelder on korda tehtud näiteks veel Olustveres, Õisus ja Uue-Suislepas. Jääkeldritena on muinsuskaitstes arvel Polli ja Pärsti. Pollil on esialgu ainult taastamise projekt ja sel aastal müüride restaureerimiseks raha. Üle riigi on muinsusena kaitse all 34 erineva arhitektuurse lahendusega jääkeldrit. Need leiab kultuurimälestiste registrist.

Tegijad

Pärsti mõisa jääkeldri taastajad

- Omanik Ivo Ots
- Ehituse insener Sven Reiss
- Müüritööd tegi osahingu Maakivist juhataja Hardi-Sander Luik, objektijuht Juhani Lumera
- Katusemeistrid Andres Ansper ja Maiker Reimann

Allikas: Ivo Ots

SEOTUD LOOD
